

Vastenbrief van de bisschop uit *Kerk & Leven*

Voorschot op de nieuwe wereld

“Katholieken hebben iets met kleingeld. In elke kerkdienst gaat iemand rond met de schaal. Je hoort meestal muntjes tikken, het ene tegen het andere. Dat getik geeft een thuisgevoel. Er gaat enige rust van uit. Het hoort bij de achtergrondgeluiden van een katholieke kerkdienst. Een zakje met vooral muntjes, dat is het voorspelbare resultaat van de meeste collectes. Een vooral symbolische bijdrage aan de veel grotere kosten voor het onderhoud van de kerk en het verzorgen van de eredienst. Mij gaat het nu niet om de collecte, maar om de verhouding tussen de werkelijke noden en de verzamelde bijdragen. Niet enkel in de kerk, maar ook daarbuiten. Immers, wat zich wekelijks afspeelt in de kerk, speelt zich dagelijks af buiten de kerk, in de samenleving. Onze gemeenschappelijke bijdrage tot de oplossing van grote wereldvragen staat niet in de verhouding tot de werkelijke omvang ervan.

Verder dan een symbolische bijdrage komen we meestal niet. Van die kleine bijdrage gaat trouwens een rustgevend gevoel uit. We zijn eraan gewoon geraakt. Een achtergrondgeluid in de grote eredienst van ons economisch en maatschappelijk leven. Meer moeten dat niet zijn, denken we dan.

Binnenkort begint de jaarlijkse veertigdagentijd. Opnieuw zal een oproep klinken tot solidariteit en rechtvaardigheid. Uit verscheidene hoeken tegelijk. Uit de Bijbel met profeten als Jesaja en Jeremia. Uit het evangelie met wat Jezus vraagt en voordoet. Uit werkgroepen die zich inzetten voor kansarmen op grote of kleine schaal. Uit acties als Broederlijk Delen die steun verlenen aan tal van humanitaire projecten wereldwijd. Hun boodschap is niet geliefd. Ze is moeilijk te verpakken in een sympathieke talkshow. Ze legt wanverhoudingen bloot tussen mensen, landen en volken. Ze plaatsen ons voor een vergaande keuze. In welke wereld willen wij leven? Voor welke wereld willen wij ons engageren? En wat hebben wij daarvoor over? Bij voorbaat dank aan wie die vragen in de veertigdagentijd ter harte wil nemen.

In Turnhout bezocht ik onlangs een vluchtelingengezin uit Syrië. Vader, moeder en tien kinderen tussen vijf en 22 jaar. Ze moesten vluchten uit de streek van Idlib, in noordwest Syrië. Daar zijn alle resterende groepen van rebellen samengestroomd of samengedreven. Het oorlogsgeweld is er nog niet afgelopen. Via Turkije konden zij België bereiken. Nu is het gezin opnieuw verenigd. Vrijwilligers van de plaatselijke Marrakeshgroep ondersteunen en begeleiden het gezin. Met hun medewerking is een passende woning gevonden. Eindelijk kunnen alle kinderen naar school of een opleiding volgen. Ze dromen al van een toekomst als verpleegkundige, kapper, kok of arts. Voor mij was het een mooie en ontroerende ontmoeting. Hier ligt meer dan kleingeld in de schaal, dacht ik. Die solidariteit gaat over leven of dood, over menselijkheid of onmenselijkheid. Zulke initiatieven zijn een voorschot op de nieuwe wereld waarnaar we uitzien. Met dank aan velen, van het ministerie en de gemeentelijke administratie tot de eigenaar van het huis, de leerkracht Nederlands en de bureu.

De vasten is anders dan de advent. Terwijl de advent een tijd is van verwachting en verlangen, is de vasten een tijd van beslissing en bekering. Er zijn keuzes die we nu moeten maken als we niet willen dat de blijde boodschap te laat komt voor mensen. Er zijn besluiten die we niet mogen uitstellen als we de kracht van Pasen in ons leven nog willen ervaren. En dat verschil is meer waard dan wat kleingeld.”

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen